



VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Työvoima- ja koulutustarpeen ennakoinnin uudistus ja jatkuva oppiminen

Kehittämisen suuntavivoja

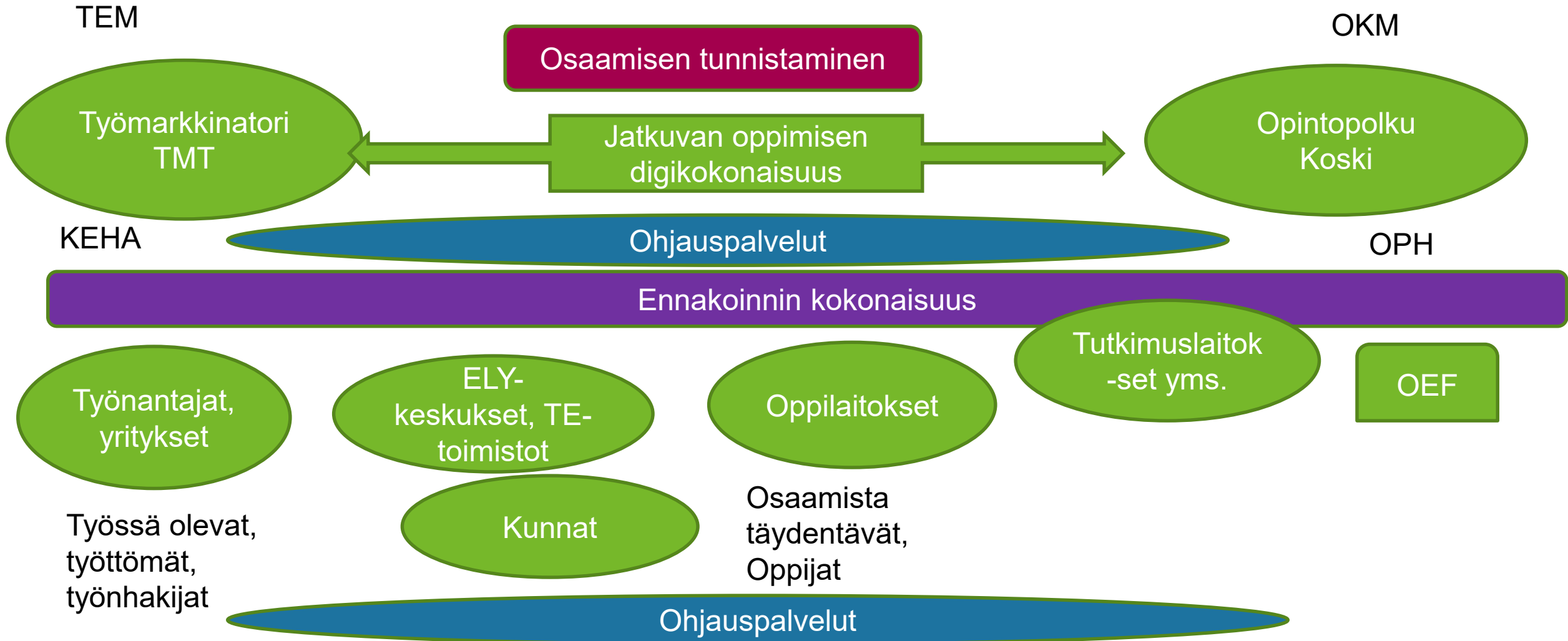
Parlamentaarisen jatkuvan oppimisen uudistusryhmän kokous 9.9.2020

työmarkkinaneuvos Teija Felt ja neuvotteleva virkamies Ville Heinonen

Työ- ja elinkeinoministeriä ja opetus- ja kulttuuriministeriö



Digitaalisten palvelujen ekosysteemi



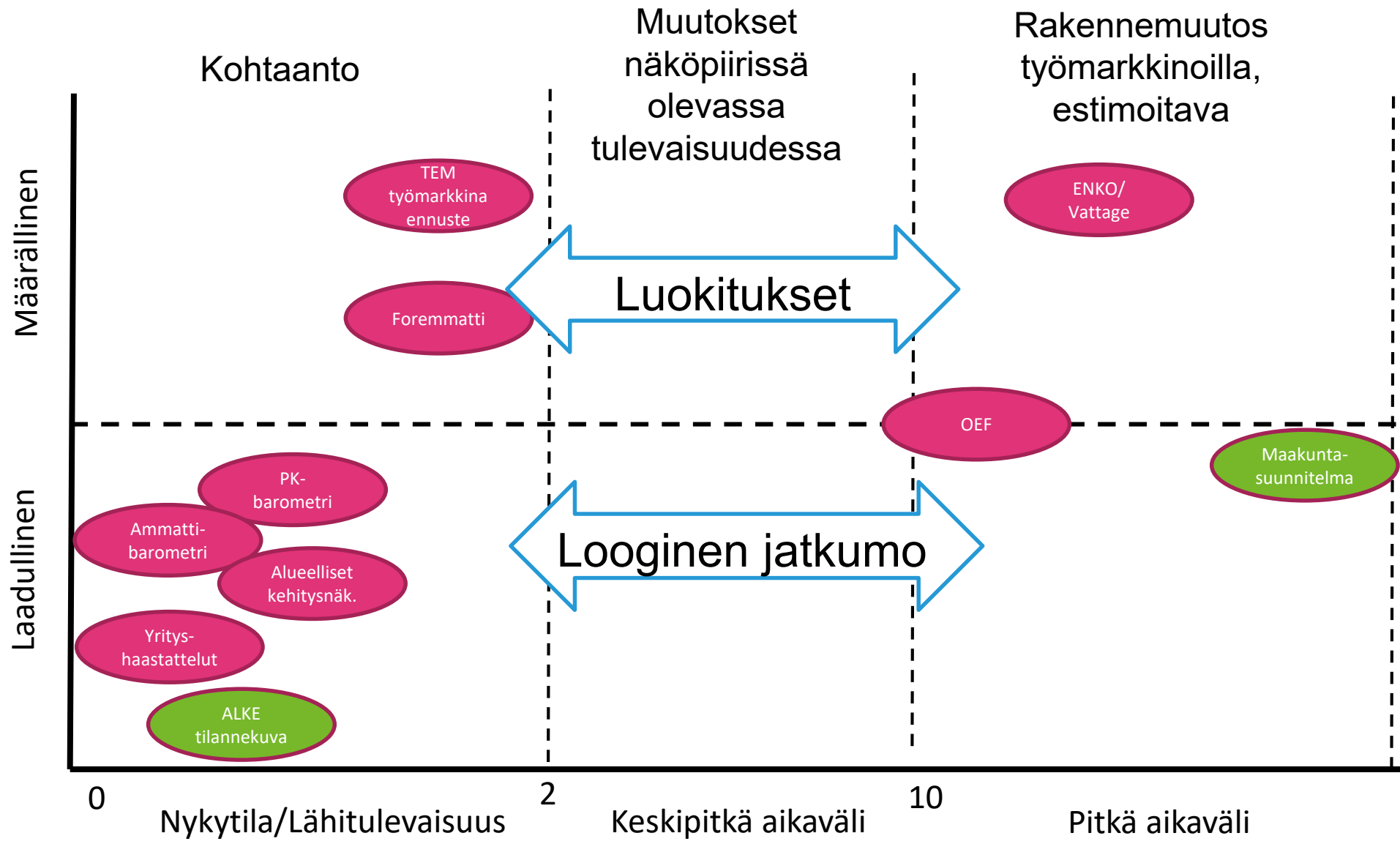
Työvoima- ja koulutustarpeen ennakoinnin kehittäminen jatkuvan oppimisen näkökulmasta



- Taustalla työmarkkinoiden ja työelämän raju muutos, joka vaikuttaa suuresti työikäisen väestön osaamistarpeisiin
- Ennakointijärjestelmän perusteet luotu toisenlaiseen toimintaympäristöön, jossa muutokset olivat huomattavasti hitaampia ja työurat pysyvämpiä
- Nykyisillä ennakointimalleilla ei päästä kiinni työllisyyden edistämisen ja tuottavuuden kasvattamisen kannalta oleellisiin muutoksiin
- Ehdotuksilla paljon yhtymäkohtia jatkuvan oppimisen kehittämiseen ja sitä tukevaan tietopohjaan

Nopeampi puuttuminen kohtaanto-ongelmiin

- Kohtaanto-ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan kohdennettua tietoa alueellisesta työpaikkakehityksestä ja osaamistarpeesta.
- Lyhyen aikavälin ennakointia vahvistetaan ja uudistetaan sekä kehitetään yhteisiä toimintamalleja ja ennakointiosaamista.
 - Esimerkiksi ammattibarometrin kehittäminen
- Kiinnitettävä huomiota uusiin työnteon muotoihin, kuten pendelöintiin ja monipaikkaisuuteen
- Toiminta liitetään läheisesti alueellisiin ekosysteemeihin
 - Työvoimapaalveluiden tuottajat: TE-toimistot, kunnat, yksityiset toimijat
 - Koulutuksen järjestäjät ja korkeakoulut
 - Työelämän toimijat
- Lyhyen aikavälin ennakointi luo tietoperustan osaamisen kehittämisen nopeille toimille ja edesauttaa yhteisesti analysoitujen tavoitteiden saavuttamista alueilla ja kansallisesti



Keskipitkä aikaväli tärkeää työuran suunnittelun tukena

- Ennakointijärjestelmästä puuttuu kokonaan keskipitkän aikavälin tarkastelu (3-9 vuotta)
- Mitä tapahtuu juuri tämän suhdannetilanteen jälkeen?
- Miten ammattirakenne kehittyy ja millaista osaamista eri työtehtävissä tullaan tarvitsemaan
- Muutokset ovat näkyvissä nykyhetkessä, mutta niiden voimakkuus ja alueellisuus tarvitsevat nykyisin tarjolla olevaa analysoidumpaa tietoa
- Luo kansalaisille nykyistä parempia tiedollisia edellytyksiä suunnata työuraansa

Osaamista ennakoitava, ei pelkästään tutkintotarvetta

- Millaisilla osaamisilla ja niiden yhdistelmillä ennakoidaan olevan kysyntää lähitulevaisuudessa ja edelleen koko uran aikana
- Yksilön työllistymisen ja urakehityksen näkökulmasta on olennaista tunnistaa ammattialat ylittäviä työllistäviä osaamisia ja niiden yhdistelmiä.
- Osaamisperusteinen työmarkkinoiden kysynnän tunnistaminen edellyttää osaamislukittelu järjestelmän
 - Kuulostaa tekniseltä (sitä se osin onkin), mutta mahdollistaa esimerkiksi tutkintorakenteesta irrallisen osaamistarpeen analyysin ja ennakkoinnin

Ennakoinnin kehittäminen jatkuvan oppimisen tavoitteiden näkökulmasta, yhteenvetoa

Kohtaanto

- Mitä osaamista työnantajat tarvitsevat juuri nyt
- Millainen ammattitaito kannattaisi hankkia, jotta työllistyn/saan uuden työpaikan

Osaamistarpeen ennakointi

- Millaisia tietoja ja taitoja tarvitsen, jotta menestyn työssäni jatkossakin ja/tai etenen urallani

Keskipitkän aikaväin muutokset

- Miten suunnittelen uraani pidemmällä aikavälillä (3-9 vuotta)
- Mitkä olisivat kannattavia valintoja uudeksi ammatiksi tai osaamisiksi



Ennakointiedon oltava helposti saatavilla

- Ennakointitieto kootaan sähköiselle alustalle, josta se on kaikkien helposti saatavilla
- Digitaalisen ennakkoinnin tietoalustan ja -palvelun kokonaisuuden myötä on mahdollista käydä vaikuttavampaa yhteiskunnallista keskustelua suomalaisen talouden, työllisyyden ja osaamistarpeiden suunnasta.
- Alusta luo edellytykset tietoon perustuvaan työikäisen väestön ammattisiirtymiin siten, että työmarkkinoiden muutoksesta aiheutuvia työttömyys- ja syrjäytymisriskiä voitaisiin olennaisesti vähentää.



Ehdotus jatkuvan oppimisen kehittämisen suuntaviivoiksi, ennakointi

- Tärkeää, että ennakointia kehitetään ehdotetulla tavalla. Jatkuvan oppimisen näkökulmasta tärkeimpiä toimeenpantavia kokonaisuuksia ovat
 - Kohtaantoa koskevan tiedontuotannon parantaminen
 - Keskipitkän aikavälin ennakointi
 - Osaamislukitus
 - Raportointi